

УДК 517.95

ОБЕРНЕНІ ЗАДАЧІ ВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДШОГО КОЕФІЦІЄНТА У ПАРАБОЛІЧНОМУ РІВНЯННІ У ВИПАДКУ НЕЛОКАЛЬНИХ УМОВ ПЕРЕВИЗНАЧЕННЯ

Ірина БАРАНСЬКА, Лілія ПАЗЯК

Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1 79000 Львів, Україна

Визначено умови існування та єдиності розв'язку обернених задач знаходження коефіцієнта перед невідомою функцією у параболічному рівнянні, коли умови перевизначення мають вигляд лінійної комбінації значення невідомої функції або її похідної на кінці проміжка та інтеграла від невідомої функції.

Ключові слова: обернена задача, параболічне рівняння.

Відповідний вибір умов перевизначення є одним з важливих питань коректного формулювання обернених задач для рівнянь параболічного типу. У працях [1-4] досліджено можливість використання умов перевизначення нелокальних крайових умов, інтегральних умов та іхніх комбінацій. У [2,3] невідомим був старший коефіцієнт, в [4]- старший і молодший коефіцієнти. У праці [1] для знаходження коефіцієнта при невідомій функції в рівнянні тепlopровідності використали інтегральну умову перевизначення.

У цій праці досліджено можливість використання умови перевизначення у вигляді лінійної комбінації значення невідомої функції або її похідної на кінці проміжка та інтеграла від невідомої функції в оберненій задачі визначення молодшого коефіцієнта в рівнянні тепlopровідності.

В області $Q_T = \{(x, t) : 0 < x < h, 0 < t < T\}$ розглянемо рівняння тепlopровідності

$$u_t = u_{xx} + c(t)u + f(x, t), \quad (x, t) \in Q_T, \quad (1)$$

з невідомим коефіцієнтом $c(t)$ та початкову умову

$$u(x, 0) = \varphi(x), \quad x \in [0, h]. \quad (2)$$

Розглянемо дві пари крайових умов

$$u(0, t) = \mu_1(t), u(h, t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T], \quad (3)$$

$$u_x(0, t) = \mu_1(t), u_x(h, t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T] \quad (4)$$

та дві умови перевизначення

$$\alpha u(h, t) + \beta \int_0^h u(x, t) dx = \mu_3(t), \quad t \in [0, T], \quad (5)$$

$$\alpha u_x(h, t) + \beta \int_0^h u(x, t) dx = \mu_3(t), \quad t \in [0, T]. \quad (6)$$

Надалі вважатимемо, що α, β - сталі та $\alpha^2 + \beta^2 > 0$. Розглядатимемо такі задачі.

Задача 1. Знайти функції $(u(x, t), c(t))$ з класу $C^{2,1}(\bar{Q}_T) \times C[0, T]$, що задовільняють рівняння (1), початкову умову (2) та умови (4), (5).

Задача 2. Знайти функції $(u(x, t), c(t))$ з класу $C^{2,1}(\bar{Q}_T) \times C[0, T]$, що задовільняють рівняння (1), початкову умову (2) та умови (3), (6).

Розглянемо задачу 1. Припустимо, що функція $c \in C[0, T]$ відома, а вихідні дані задовільняють такі умови:

$$\varphi \in C^2[0, h], \quad \mu_i \in C^1[0, T] \quad (i = 1, 2, 3), \quad f \in C^{1,0}(Q_T), \quad (7)$$

$$\varphi'(0) = \mu_1(0), \quad \varphi'(h) = \mu_2(0), \quad \mu_3(t) \neq 0, \quad t \in [0, T]. \quad (8)$$

За допомогою заміни $u(x, t) = v(x, t)e^{\int_0^t c(\tau)d\tau}$ рівняння (1) зведемо до рівняння теплопр'овідності, що дає змогу знайти розв'язок задачі (1), (2), (4) у вигляді

$$\begin{aligned} u(x, t) = & \exp \left(\int_0^t c(\tau) d\tau \right) \int_0^h G_2(x, t, \xi, 0) \varphi(\xi) d\xi - \int_0^t G_2(x, t, 0, \tau) \mu_1(\tau) \times \\ & \times \exp \left(\int_\tau^t c(\sigma) d\sigma \right) d\tau + \int_0^t G_2(x, t, h, \tau) \mu_2(\tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\sigma) d\sigma \right) d\tau + \\ & + \int_0^t \int_0^h G_2(x, t, \xi, \tau) f(\xi, \tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\sigma) d\sigma \right) d\xi d\tau, \end{aligned} \quad (9)$$

де $G_2(x, t, \xi, \tau)$ - функція Гріна другої крайової задачі для рівняння теплопровідності. Відомо, що функції Гріна першої ($k = 1$) та другої ($k = 2$) крайових задач для рівняння теплопровідності визначають формулою

$$\begin{aligned} G_k(x, t, \xi, \tau) = & \frac{1}{2\sqrt{\pi(t-\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp \left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(t-\tau)} \right) + \right. \\ & \left. + (-1)^k \exp \left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(t-\tau)} \right) \right), \quad k = 1, 2. \end{aligned} \quad (10)$$

Зведемо задачу 1 до рівняння стосовно невідомої функції $c(t)$. Для цього умову (5) продиференціюємо за t

$$\alpha u_t(h, t) + \beta \int_0^h u_t(x, t) dx = \mu'_3(t)$$

і використаємо рівняння (1) та крайові умови (4), внаслідок чого одержимо рівняння стосовно невідомої $c(t)$

$$c(t) = \frac{1}{\mu_3(t)} \left(\mu'_3(t) - \beta(\mu_2(t) - \mu_1(t)) - \alpha f(h, t) - \beta \int_0^h f(x, t) dx - \alpha u_{xx}(h, t) \right), \quad (11)$$

де $u_{xx}(h, t)$ визначаємо так:

$$\begin{aligned} u_{xx}(h, t) &= \exp \left(\int_{\tau}^t c(\tau) d\tau \right) \int_0^h G_2(h, t, \xi, 0) \varphi''(\xi) d\xi - \int_0^t G_2(h, t, 0, \tau) (\mu'_1(\tau) - \\ &- \mu_1(\tau) c(\tau)) \exp \left(\int_{\tau}^t c(\sigma) d\sigma \right) d\tau + \int_0^t G_2(h, t, h, \tau) (\mu'_2(\tau) - \mu_2(\tau) c(\tau)) \times \\ &\times \exp \left(\int_{\tau}^t c(\sigma) d\sigma \right) d\tau + \int_0^t \int_0^h G_{2\xi}(h, t, \xi, \tau) f_{\xi}(\xi, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^t c(\sigma) d\sigma \right) d\xi d\tau. \end{aligned} \quad (12)$$

Для знаходження умов існування розв'язку рівняння (11) застосуємо теорему Шаудера про нерухому точку цілком неперервного оператора [5]. Спочатку визначимо апріорні оцінки розв'язків рівняння (11). Використовуючи відомі оцінки функції Гріна [2], приходимо до інтегральної нерівності стосовно $c(t)$

$$\begin{aligned} |c(t)| &\leq C_1 + C_2 \exp \left(\int_0^t |c(\sigma)| d\sigma \right) + C_3 \int_0^t |c(\tau)| \exp \left(\int_{\tau}^t |c(\sigma)| d\sigma \right) d\tau + \\ &+ C_4 \int_0^t \frac{|c(\tau)|}{\sqrt{t-\tau}} \exp \left(\int_{\tau}^t |c(\sigma)| d\sigma \right) d\tau, \end{aligned} \quad (13)$$

де сталі $C_i > 0, i = \overline{1, 4}$ виражаються відомими величинами.

Нерівність (13) поділимо на $e^{\int_0^t |c(\sigma)| d\sigma}$. Провівши заміну $w(t) = |c(t)| e^{-\int_0^t |c(\sigma)| d\sigma}$, одержимо

$$w(t) \leq C_5 + C_3 \int_0^t w(\tau) d\tau + C_4 \int_0^t \frac{w(\tau)}{\sqrt{t-\tau}} d\tau. \quad (14)$$

Приймемо в (14) $t = \sigma$, домножимо на $\frac{1}{\sqrt{t-\sigma}}$ і проінтегруємо за σ від 0 до t .

Після спрощення одержимо

$$\int_0^t \frac{w(\sigma)}{\sqrt{t-\sigma}} d\sigma \leq 2C_6 \sqrt{t} + C_7 \int_0^t w(\tau) d\tau. \quad (15)$$

Підставимо (15) в (14)

$$w(t) \leq C_8 + C_9 \int_0^t w(\tau) d\tau$$

і до цієї нерівності застосуємо лему Гронуолла, після чого отримаємо

$$w(t) \leq C_8 e^{C_9 T} \equiv M_0, \quad t \in [0, T]. \quad (16)$$

Отже, $|c(t)| e^{-\int_0^t |c(\sigma)| d\sigma} \leq M_0$. Після інтегрування звідси знаходимо

$$\exp \left(\int_0^t |c(\sigma)| d\sigma \right) \leq \frac{1}{1 - M_0 t}.$$

Виберемо таке $t_0 \in (0, T]$, щоб виконувалась умова

$$1 - M_0 t_0 > 0. \quad (17)$$

Тоді

$$\int_0^\tau |c(\sigma)| d\sigma \leq \ln \frac{1}{1 - M_0 t_0} \equiv M_1,$$

і нерівність (13) зводиться до вигляду

$$|c(t)| \leq C_{10} + C_{11} \int_0^t |c(\tau)| d\tau + C_{12} \int_0^t \frac{|c(\tau)|}{\sqrt{t - \tau}} d\tau.$$

Ця нерівність аналогічна до нерівності (14). Отже, проводячи вищенаведені міркування, одержуємо оцінку

$$|c(t)| \leq M_2, \quad t \in [0, t_0]. \quad (18)$$

Рівняння (11) подамо у вигляді $c(t) = P c(t)$. Розглянемо множину $N = \{c(t) \in C[0, t_0] : |c(t)| \leq M_2\}$. Очевидно, що оператор P переводить N в N . Для застосування теореми Шаудера залишається довести, що оператор P є цілком неперервним на N . Для цього достатньо повторити міркування, наведені в [2,4].

Розглянемо, наприклад, інтегральний оператор P_1

$$P_1 c(t) \equiv \int_0^t G_2(h, t, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\sigma) d\sigma \right) d\tau.$$

Покажемо, що множина функцій $P_1 N$ є одностайно неперервною, тобто

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall t_1, t_2 \in [0, t_0]) (\forall c(t) \in P_1 N) \\ (|t_1 - t_2| < \delta \Rightarrow |P_1 c(t_1) - P_1 c(t_2)| < \varepsilon).$$

За означенням P_1 маємо (вважаючи $t_1 > t_2$)

$$\begin{aligned} |P_1 c(t_1) - P_1 c(t_2)| &= \left| \int_0^{t_1} G_2(h, t_1, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau - \right. \\ &\quad \left. - \int_0^{t_2} G_2(h, t_2, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \right| \leqslant \left| \int_{t_2}^{t_1} G_2(h, t_1, 0, \tau) c(\tau) \times \right. \\ &\quad \times \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \left. + \left| \int_0^{t_2} c(\tau) \left(G_2(h, t_1, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) - \right. \right. \right. \\ &\quad \left. \left. \left. - G_2(h, t_2, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) \right) d\tau \right|. \end{aligned}$$

Оцінимо кожен з доданків. Спочатку розглянемо вираз

$$\begin{aligned} \left| \int_{t_2}^{t_1} G_2(h, t, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \right| &\leqslant \int_{t_2}^{t_1} |G_2(h, t, 0, \tau)| \exp(M_2(t_1 - \tau)) d\tau = \\ &= \int_{t_2}^{t_1} \frac{1}{\sqrt{\pi(t - \tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(2n+1)^2 h^2}{4(t - \tau)} \right) \exp(M_2(t_1 - \tau)) d\tau. \end{aligned}$$

Використаємо оцінку ряду

$$\frac{1}{\sqrt{\pi(t - \tau)}} \sum_{n=0}^{\infty} \exp \left(-\frac{(2n+1)^2 h^2}{4(t - \tau)} \right) \leqslant C_{13}. \quad (19)$$

Отже,

$$\left| \int_{t_2}^{t_1} G_2(h, t, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \right| \leqslant C_{13} e^{M_2 T} \int_{t_2}^{t_1} d\tau = C_{13} e^{M_2 T} |t_1 - t_2|. \quad (20)$$

Використовуючи (20), одержимо

$$\left| \int_{t_2}^{t_1} G_2(h, t_1, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \right| \leqslant C_{14} |t_1 - t_2|,$$

де C_{14} - відома стала. Наступний вираз подамо у вигляді

$$\begin{aligned} \left| \int_0^{t_2} c(\tau) \left(G_2(h, t_1, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) - G_2(h, t_2, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) \right) d\tau \right| &\leqslant \\ &\leqslant M_2 \int_0^{t_2} \left| \int_{t_2}^{t_1} \frac{d}{d\zeta} \left(\exp \left(\int_{\tau}^{\zeta} c(\sigma) d\sigma \right) G_2(h, \zeta, 0, \tau) \right) d\zeta \right| d\tau. \end{aligned}$$

Обчислюючи похідні, одержимо

$$\begin{aligned} & \left| \int_0^{t_2} c(\tau) \left(G_2(h, t_1, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) - G_2(h, t_2, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) \right) d\tau \right| \leq \\ & \leq C_{15} \int_{t_2}^{t_1} \int_0^{t_2} \frac{1}{\sqrt{(\zeta - \tau)^3}} \exp(M_2(\zeta - \tau)) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(2n+1)^2 h^2}{4(\zeta - \tau)}\right) d\tau d\zeta, \end{aligned}$$

де C_{15} - відома стала. З врахуванням (19) отримаємо

$$\begin{aligned} & \left| \int_0^{t_2} c(\tau) \left(G_2(h, t_1, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) - G_2(h, t_2, 0, \tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) \right) d\tau \right| \leq \\ & \leq C_{16} |t_1 - t_2|. \end{aligned}$$

Звідси випливає існування такого $\delta > 0$, що при $|t_1 - t_2| < \delta$ матимемо

$$\begin{aligned} & \left| \int_0^{t_1} G_2(h, t_1, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_1} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau - \right. \\ & \left. - \int_0^{t_2} G_2(h, t_2, 0, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_{\tau}^{t_2} c(\sigma) d\sigma \right) d\tau \right| < \varepsilon \end{aligned}$$

і одностайна неперервність множини $P_1 N$ доведена. Рівномірну обмеженість множини $P_1 N$ отримуємо з (18) та (19). Отже, оператор P_1 є цілком неперервним. Аналогічно досліджуємо інші вирази, що входять до оператора P . Тоді умови теореми Шаудера виконуються для рівняння (11) і є правильними такі теореми.

Теорема 1. При виконанні умов (7), (8) існує розв'язок оберненої задачі 1, визначений при $x \in [0, h], t \in [0, t_0]$, де число t_0 задовільняє умову (17).

Теорема 2. Якщо $\mu_3(t) \neq 0$, то розв'язок задачі 1 єдиний.

Доведемо єдиність розв'язку задачі 1. Припустимо, що задача 1 має два розв'язки $(c_i(t), u_i(x, t)), i = 1, 2$. Введемо позначення $c(t) = c_1(t) - c_2(t), u(x, t) = u_1(x, t) - u_2(x, t)$. Функції $(c(t), u(x, t))$ задовільняють умови

$$u_t = u_{xx} + c_1(t)u(x, t) + c_2(t)u_2(x, t), \quad (x, t) \in Q_T, \quad (21)$$

$$u(x, 0) = 0, \quad x \in [0, h], \quad u_x(0, t) = 0, \quad u_x(h, t) = 0, \quad t \in [0, T], \quad (22)$$

$$\alpha u(h, t) + \beta \int_0^h u(x, t) dx = 0, \quad t \in [0, T]. \quad (23)$$

Диференціюючи рівність (23) за t і використовуючи рівняння (21) і умови (22), одержимо

$$c(t)\mu_3(t) + \alpha u_{xx}(h, t) = 0. \quad (24)$$

Використовуючи аналог формули (12), приходимо до інтегрального рівняння

$$\mu_3(t)c(t) = -\alpha \int_0^t \int_0^h G_{2\xi}(h, t, \xi, \tau) c(\tau) \exp \left(\int_\tau^t c_1(\sigma) d\sigma \right) u_{2\xi}(\xi, \tau) d\xi d\tau, \quad t \in [0, T]. \quad (25)$$

Якщо $\mu_3(t) \neq 0$, то (25) є однорідним інтегральним рівнянням Вольтерра другого роду. Звідси випливає, що $c(t) \equiv 0, t \in [0, T]$. Тоді $u(x, t)$ є розв'язком відповідного до (21) однорідного рівняння з однорідними умовами (22). Отже, $u(x, t) \equiv 0, (x, t) \in \bar{Q}_T$. Теорема єдності доведена.

Теорема 3. При виконанні умов (7) та умов

$$\varphi(0) = \mu_1(0), \varphi(h) = \mu_2(0), \mu_2(t) \neq 0, t \in [0, T], \alpha \neq 0, \alpha\varphi'(h) + \beta \int_0^h \varphi(x) dx = \mu_3(0)$$

розв'язок задачі 2 існує при $x \in [0, h], t \in [0, t_0]$, де число $t_0, 0 < t_0 \leq T$ визначається відомими величинами.

Теорема 4. При $\mu_2(t) \neq 0, t \in [0, T], \alpha \neq 0$ розв'язок задачі 2 єдиний.

Доведення існування та єдності розв'язку задачі 2 проводиться аналогічно, за винятком зведення задачі до рівняння стосовно $c(t)$. Введемо позначення

$$G_k(x, t, \xi, \tau) = \frac{1}{2\sqrt{\pi(t-\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} (-1)^n \left(\exp \left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(t-\tau)} \right) + \right. \\ \left. + (-1)^k \exp \left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(t-\tau)} \right) \right), \quad k = 3, 4.$$

Для отримання рівняння щодо $c(t)$ знаходимо за допомогою функції Гріна розв'язок прямої задачі (1)-(3) і підставляємо його в умову перевизначення (6). В отриманому співвідношенні замінимо t на σ , домножимо на функцію $G_4(0, t, 0, \sigma)$ і проінтегруємо за σ від 0 до t

$$\alpha \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^h G_2(h, \sigma, \xi, 0) \varphi'(\xi) d\xi - \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^\sigma (\alpha(\mu'_1(\tau) - \\ - \mu_1(\tau)c(\tau) + \beta(\mu_1(\tau) + \mu_2(\tau)))G_2(h, \sigma, o, \tau) \exp \left(- \int_0^\tau c(\eta) d\eta \right) d\tau + \\ + \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^\sigma (\alpha(\mu'_2(\tau) - \mu_2(\tau)c(\tau) + \beta(\mu_1(\tau) + \mu_2(\tau)))G_2(0, \sigma, o, \tau) \times \\ \times \exp \left(- \int_0^\tau c(\eta) d\eta \right) d\tau + \alpha \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^\sigma \int_0^h G_{1x}(h, \sigma, \xi, \tau) f(\xi, \tau) \times \\ \times \exp \left(- \int_0^\tau c(\eta) d\eta \right) d\xi d\tau + \beta \left(\int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^h \int_0^h G_1(x, \sigma, \xi, 0) \varphi(\xi) d\xi dx + \right. \\ \left. \right)$$

$$\begin{aligned}
& + \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) d\sigma \int_0^h \int_0^\sigma \int_0^h G_1(x, \sigma, \xi, \tau) f(\xi, \tau) \exp \left(- \int_0^\tau c(\eta) d\eta \right) d\xi d\tau dx = \\
& + \int_0^t G_4(0, t, 0, \sigma) \mu_3 \sigma \exp \left(- \int_0^\tau c(\eta) d\eta \right) d\sigma.
\end{aligned}$$

Диференціюючи це рівняння за t з використанням знайдених у [2] співвідношень між функціями Гріна та припускаючи, що $\alpha \neq 0, \mu_2(t) \neq 0, t \in [0, T]$, отримуємо рівняння стосовно $c(t)$

$$\begin{aligned}
c(t) = & \frac{1}{\mu_2(t)} \left((\mu'_2(t) + \frac{\beta}{\alpha}(\mu_1(t) + \mu_2(t)) - f(h, t)) - \int_0^t (\mu'_1(\tau) - \mu_1(\tau)c(\tau) + \right. \\
& \left. + \frac{\beta}{\alpha}(\mu_1(\tau) + \mu_2(\tau)) + f(0, \tau)) G_{3\xi}(h, t, 0, \tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\eta) d\eta \right) d\tau + \right. \\
& \left. + \int_0^t \int_0^h G_{3\xi}(h, t, \xi, \tau) f_\xi(\xi, \tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\eta) d\eta \right) d\xi d\tau - \right. \\
& \left. - \frac{\beta}{\alpha} \int_0^t \int_0^h (G_3(h, t, \xi, \tau) + G_4(0, t, \xi, \tau)) f(\xi, \tau) \exp \left(\int_\tau^t c(\eta) d\eta \right) d\xi d\tau + \right. \\
& \left. + \exp \left(\int_0^t c(\eta) d\eta \right) \int_0^h G_4(h, t, \xi, 0) \varphi''(\xi) d\xi - \frac{\beta}{\alpha} \exp \left(\int_0^t c(\eta) d\eta \right) \times \right. \\
& \left. \times \int_0^h (G_3(h, t, \xi, 0) + G_4(0, t, \xi, 0)) \varphi(\xi) d\xi - \frac{1}{\alpha} \int_0^t G_4(0, t, 0, \tau) (\mu'_3(\tau) - \right. \\
& \left. - \mu_3(\tau)c(\tau) + \beta \int_0^h f(x, \tau) dx) \exp \left(\int_\tau^t c(\eta) d\eta \right) d\tau \right), \quad t \in [0, T]. \quad (26)
\end{aligned}$$

Проводячи дослідження рівняння (26) за такою самою схемою, що й рівняння (11), визначаємо умови існування та єдиності розв'язку задачі 2.

1. Cannon J.R., Lin Y., Wang S. Determination of a control parameter in a parabolic partial differential equation// J. Austral. Math. Soc. Ser. B. – 1991. – Vol. 33. – P.149-163.
2. Іванчов М.І. Обернені задачі тепlopровідності з нелокальними умовами. – К., 1995.
3. Березницька І.Б., Дребот А.Й., Іванчов М.І., Макар Ю.П. Обернена задача для рівняння тепlopровідності з інтегральним перевизначенням// Вісн. Львів. ун-ту. Сер. мех.-мат. – 1997. – Вип. 48. – С.71-80.
4. Пабирівська Н.В. Обернені задачі з інтегральними умовами перевизначення

- // Мат. методи та фіз.- мех. поля. – 2000. – Т.43. – N 1. – С.51- 58.
5. Канторович Л.В., Акілов Г.П. Функціональний аналіз. – М., 1977.

**INVERSE PROBLEMS FOR DETERMINING A MINOR
COEFFICIENTS IN A PARABOLIC EQUATIONS IN THE CASE
OF NONLOCAL OVERRDETERMINATION CONDITIONS**

Iryna Barans'ka, Liliya Pazyak

*Ivan Franko National University in Lviv
1 Universitetska Str. 79000 Lviv, Ukraine*

Existence and uniqueness conditions for inverse problems for determining a coefficient behind unknown function in a parabolic equation are established when the overdetermination conditions are linear combinations of value of unknown function or its derivative and integral of unknown function.

Key words: inverse problem, parabolic equation.

Стаття надійшла до редколегії 25.06.2001

Прийнята до друку 20.06.2002